

P.Z. br. 831

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/20-12/06
Urbroj: 50301-29/23-20-5

Zagreb, 20. veljače 2020.

Hs**NP*620-01/20-01/01*50-20-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	29-02-2020
Klasifikacijski oznaka	Org. jed.
620-01/20-01/01	65
Uradžbeni broj	Pril. Vrij.
50-20-04	- -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru) - mišljenje Vlade

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 620-01/20-01/01, urbroja: 65-20-03, od 23. siječnja 2020. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima (predlagatelj: Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskome saboru, aktom od 22. siječnja 2020. godine, iz sljedećih razloga:

Predlagatelj predmetnog Prijedloga zakona u točki II. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja treba urediti zakonom te posljedice njegova donošenja navodi kako važeći Zakon o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima (u dalnjem tekstu: važeći Zakon) još uvijek ne postiže onaj preventivni utjecaj zbog kojega je usvojen te da cilj ovakvih propisa ne može biti samo kažnjavanje počinitelja već poduzimanje svih mogućih radnji koje će odvratiti pojedince od protupravnog postupanja, a organizatore natjecanja natjerati da poduzimaju mjere da takvo protupravno postupanje spriječe. U odnosu na navedeno, Vlada Republike Hrvatske ukazuje da je predlagatelj propustio navesti statističke i druge pokazatelje stvarne situacije u pogledu nereda na športskim natjecanjima koje bi potkrijepile izneseno, kako u odnosu na počinitelje protupravnih ponašanja tako i u odnosu na organizatore istih. Isto tako nisu navedeni konkretni prijedlozi rješenja za pojavnje oblike protupravnih ponašanja koje počine dionici športskih natjecanja.

Prijedlozi izmjena članka 4. stavka 1. podstavaka 5. i 7. važećeg Zakona (članak 1. predmetnog Prijedloga zakona) prije svega nisu u skladu s načelom određenosti pravne norme te ih Vlada Republike Hrvatske smatra nesvrhovitim, s obzirom na to da u slučaju kada na športskom natjecanju dođe do protupravnog ponašanja s obilježjima diskriminacije, a koja nisu navedena u članku 4. stavku 1. podstavcima 5. i 7., počinitelji se procesuiraju na temelju odredbi Zakona o suzbijanju diskriminacije (Narodne novine, br. 85/08 i 112/12). Obuhvat navedenih odredaba važećeg Zakona čije se izmjene predlažu proizlazi iz onih osnova diskriminacije koje su prepoznate kao najučestalija protupravna ponašanja na športskim natjecanjima.

Također, isto se odnosi i na predložene izmjene članka 39. stavka 1. točke 5. i članka 39.a stavka 1. točke 2. važećeg Zakona (članci 13. i 14. predmetnog Prijedloga zakona).

Predložene izmjene članka 10. stavka 1. važećeg Zakona (članak 2. predmetnog Prijedloga zakona) nisu svrhovite, s obzirom na to da se istima razdvaja odredba sada važećeg članka 10. stavka 1. podstavka 3. na dva nova podstavka, ne mijenjajući pri tome bit odredbi – dužnosti redara ostaju iste. Međutim, u odnosu na odredbu novog podstavka 4. ostaje nejasno predlaže li predlagatelj trajno oduzimanje predmeta. Ako se radi o trajnom oduzimanju predmeta, Vlada Republike Hrvatske ukazuje kako sukladno članku 76.a Prekršajnog zakona (Narodne novine, br. 107/07, 39/13, 157/13, 110/15, 70/17 i 118/18) predmete trajno oduzima sud pod uvjetima propisanim Prekršajnim zakonom te kako se u odnosu na predmete koje prema zakonu okrivljenik ili druga osoba ne može posjedovati ili predmeti čije je posjedovanje zabranjeno ili ograničeno isti oduzimaju i kada postupak nije završen osuđujućom presudom, a sud može na prijedlog ovlaštenog tužitelja narediti njihovo uništenje i prije završetka postupka.

Predloženim izmjenama članka 11. važećeg Zakona (članak 3. predmetnog Prijedloga zakona) predlagatelj mijenja propisane zapreke za obavljanje poslova redara na športskim natjecanjima tako da protupravna ponašanja počinjena iz koristoljublja, počinjena iz nečasnih pobuda ili za koja se progoni po službenoj dužnosti više ne bi bile zapreke da osoba obavlja poslove redara na športskim natjecanjima. Predložene izmjene Vlada Republike Hrvatske smatra kontraproduktivnima. Primjerice, činjenica da je osoba osuđivana za kaznena djela počinjena iz koristoljublja može ukazivati na to da je osoba sklona za određenu finansijsku nadoknadu omogućiti unos zabranjenih predmeta unutar športskog objekta.

Predložene izmjene članka 16. važećeg Zakona (članak 4. predmetnog Prijedloga zakona) odnose se na odredbe o sustavu video nadzora na športskom objektu, parkirališne prostore športskog objekta i mogućnost zabrane održavanja športskog natjecanja od strane policije. U odnosu na sustav video nadzora, Vlada Republike Hrvatske smatra nepotrebnom dopunu odredbe kojom bi se propisalo da sustav video nadzora mora biti usmjeren i na natjecateljski prostor, s obzirom na to da su osim statičnim, fiksnim kamerama, športski objekti opremljeni i video kamerama/sustavima video nadzora koji se mogu rotirati oko svoje osi čime je omogućeno snimanje i natjecateljskog prostora. U odnosu na parkirališni prostor predložena dopuna predstavljala bi nepotrebno finansijsko opterećenje organizatora nerizičnih športskih natjecanja, vlasnika športskih objekata te lokalne samouprave. Naime, razdvajanje parkirališta na prostor za domaće i gostujuće gledatelje obavlja se samo kod športskih natjecanja visokog rizika, a većina športskih natjecanja kategoriziraju se kao nerizična. Predložena izmjena u odnosu na zabranu održavanja

športskog natjecanja je restriktivna i posljedično bi dovela do zabrane nerizičnih športskih natjecanja, primjerice samo iz razloga što športski objekt nema posebni parkirališni prostor za domaće i gostujuće navijače, što je posebno nepotrebno kada se radi o športskim klubovima iz istog grada, bez organiziranih navijačkih skupina i sl. Odredba članka 16. stavka 4. važećeg Zakona prema kojoj policija može zabraniti održavanje športskog natjecanja, ako športski objekt nije opremljen u skladu s odredbama stavaka 1., 2. i 3. toga članka svrhovitije su te nemaju obvezujući, negativan učinak na nerizične klubove i nerizična natjecanja.

Dopuna članka 25. stavka 1. važećeg Zakona (članak 5. predmetnog Prijedloga zakona) nije potrebna, s obzirom na to da članak 2. stavak 1. podstavak 1. važećeg Zakona propisuje protupravna ponašanja prije, za vrijeme i nakon športskog natjecanja ili športske priredbe, a članak 4. stavak 2. važećeg Zakona propisuje da protupravna ponašanja mogu biti ostvarena tijekom čitavog razdoblja od polaska, putovanja, trajanja natjecanja do povratka sa športskog natjecanja. U skladu s navedenim, policija mijere i radnje iz svoje nadležnosti provodi prije, za vrijeme i nakon športskog natjecanja, odnosno za vrijeme dolaska na športsko natjecanje, za vrijeme njegovog održavanja kao i tijekom povratka sa športskog natjecanja.

Izmjena članka 28. stavka 2. važećeg Zakona (članak 6. predmetnog Prijedloga zakona) prema kojoj će policija narediti službenim osobama koje vode športsko natjecanje da ga privremeno ili trajno prekinu, umjesto, kao što je sada propisano, zatražiti od službenih osoba koje vode športsko natjecanje da ga privremeno ili trajno prekinu nije svrshodna, s obzirom na to da su razlozi i uvjeti za prekid javnih priredbi, u koju vrstu javnih okupljanja pripadaju i športska natjecanja, već propisana člankom 32. Zakona o javnom okupljanju (Narodne novine, br. 128/99, 90/05, 139/05, 150/05, 82/11 i 78/12) te se u konkretnom slučaju, a kojeg normira članak 28. stavak 2. važećeg Zakona, primjenjuju odredbe članaka 21., 22. i 23. Zakona o javnom okupljanju. Imajući na umu da su uvjeti za prekid javne priredbe već propisani Zakonom o javnom okupljanju, uz precizno navedene obveze organizatora odnosno voditelja javnog okupljanja, nije pravno prihvatljivo ponavljati obveze organizatora/voditelja javnog okupljanja u odredbama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima. Osim toga, uvjeti za privremeni ili trajni prekid športskog natjecanja, kada su u pitanju protupravna ponašanja gledatelja za vrijeme održavanja športskog natjecanja kojom prilikom prijeti opasnost za sigurnost gledatelja i natjecatelja propisana su i pravilima športskog natjecanja.

Izmjenama članka 31.a važećeg Zakona (članak 7. predmetnog Prijedloga zakona) predlagatelj predlaže povećanje kazni zatvora za kazneno djelo „Sudjelovanje u tučnjavi ili napadu na gledatelje ili druge osobe“. Za istaknuti je da su člankom 31.a važećeg Zakona kazne zatvora propisane u duljem vremenskom trajanju od kazni propisanih za kazneno djelo iz članka 122. Kaznenog zakona (Narodne novine, br. 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18 i 126/19) „Sudjelovanje u tučnjavi“ čime je naglašena namjera težeg kažnjavanja ovog oblika protupravnog ponašanja prije, za vrijeme i nakon športskog natjecanja.

Takoder, izmjenama članaka 31.b i 31.d važećeg Zakona (članci 8. i 9. predmetnog Prijedloga zakona) predlagatelj predlaže povećanje kazni zatvora za kaznena djela „Organiziranje nasilja na športskim natjecanjima“, odnosno „Nepoštivanje mjera i zabrana“ te u odnosu na sve prijedloge povećanja zatvorskih kazni Vlada Republike Hrvatske smatra da nema potrebe za dodatnim povećanjem propisanih kazni, odnosno da je njihovo trajanje odgovarajuće propisano.

Predlagatelj izmjenama članka 34.a važećeg Zakona (članak 10. predmetnog Prijedloga zakona) predlaže dopunu odredbi na način da se zabrana prisustvovanja športskim natjecanjima izriče ako je osoba bila prekršajno ili kazneno osuđivana zbog nasilja na bilo koji način vezanog uz neki športski događaj. Također, predlaže se produljenje trajanja zabrane u vremenu od jedne do dvije godine, umjesto sada propisanih šest mjeseci do jedne godine. U odnosu na predloženo Vlada Republike Hrvatske ukazuje da presuda suda donesena u kaznenom postupku zbog „nasilja koje je vezano uz neki športski događaj“ može sadržavati čitav niz inkriminacija iz kataloga kaznenih djela propisanih u Posebnom dijelu Kaznenog zakona, a u kojoj sud uz izrečenu kaznu, može osuđeniku izreći i neku od sigurnosnih mjera iz kataloga sigurnosnih mjera propisanih Kaznenim zakonom (ako se njome ostvaruje svrha iz članka 66. Kaznenog zakona). S time u vezi, prekršajni sud ne može takvom počinitelju uz sigurnosnu mjeru izreći i zaštitnu mjeru na način kako se predlaže predmetnom izmjenom.

Nadalje, važeće odredbe članka 34.a propisuju mogućnost izricanja zabrane prisustvovanja športskim natjecanjima osobi za koju postoje saznanja da se već ranije protupravno ponašala za vrijeme dolaska, održavanja ili odlaska sa športskog natjecanja i to za sva protupravna ponašanja propisana važećim Zakonom. Prema predmetnom Prijedlogu izmjena članka 34.a, mogućnost izricanja zabrane koja ima svrhu preventivne mjere (a što je potvrđeno Rješenjem Ustavnog suda Republike Hrvatske, broja: U-I-2186/2008, od 29. svibnja 2012. godine, te presudama Europskog suda za ljudska prava: Seražin protiv Hrvatske i Mesić i dr. protiv Hrvatske) odnosila bi se samo na djela povezana s nasiljem, dok bi se isključila mogućnost izricanja ove zabrane za protupravna ponašanja vezana uz neovlašteno korištenje pirotehnike, oštećenje imovine, vrijeđanje po bilo kojoj osnovi i na bilo koji način. Stoga, ovakav prijedlog umanjuje mogućnost provedbe strategije isključenja počinitelja protupravnih ponašanja, posebice recidivista, sa športskih natjecanja, jer bi se odnosila samo na djela vezana uz nasilje pa ovaj prijedlog Vlada Republike Hrvatske smatra neprihvatljivim.

Produljenje trajanja zabrane nije prihvatljivo, s obzirom na to da se u ovom slučaju ne radi o zaštitnoj mjeri kao sankciji već o zabrani kao preventivnoj mjeri, koja se izriče od strane nadležnog suda na prijedlog nadležne policijske uprave i čije je propisano vrijeme trajanja (od šest mjeseci do jedne godine) zadovoljavajuće.

U odnosu na prijedlog izmjena članaka 37., 38., 39. i 39.a (članci 11., 12. 13. i 14. predmetnog Prijedloga zakona) Vlada Republike Hrvatske smatra ih nesvrhovitim iz razloga koji su objašnjeni naprijed, u odnosu na materijalne odredbe.

U odnosu na predložene izmjene članka 39.a prema kojima se povisuje posebni maksimum kazne zatvora za prekršaj iz stavka 3. predmetnog članka na 90 dana zatvora, ukazujemo da se u skladu s člankom 35. stavkom 1. Prekršajnog zakona kazna zatvora do 60 dana može izreći za najteže oblike prekršaja, dok se za određene kategorije prekršajnog postupanja, taksativno navedene u članku 35. stavku 2. Prekršajnog zakona, a među kojim kategorijama nije i prekršaj iz članka 39.a važećeg Zakona, može propisati kazna zatvora do 90 dana.

Praćenjem problematike protupravnih ponašanja na športskim natjecanjima uočena je potreba za dopunom dijela odredbi u odnosu na određene pojavnne oblike ponašanja s obilježjima protupravnosti, a koja trenutno nisu propisana kao protupravna i koji dovode do

narušavanja javnog reda i mira ne samo na športskim objektima i tijekom održavanja športskih natjecanja, već i na pravcima putovanja prije i nakon športskog natjecanja u Republici Hrvatskoj i u inozemstvu. Stoga se u zakonodavnoj proceduri nalazi Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima Vlade Republike Hrvatske koji za cilj ima povećanje ukupnog praktičnog stanja sigurnosti na športskim natjecanjima kao i subjektivnog stanja sigurnosti kod gledatelja koji športskim natjecanjima prisustvuju zbog samog natjecanja, a ne zbog činjenja protupravnih ponašanja. Također, za očekivati je da će prema predloženim izmjenama, isključenje sa športskog natjecanja počinitelja protupravnih ponašanja dovesti do smanjenja angažiranja policije na provedbi mjera osiguranja iz nadležnosti policije, što izravno dovodi do smanjenja trošenja proračunskih sredstava.

Zaključno, predlagatelj predmetnog Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima nije obuhvatio niti jedno protupravno ponašanje radi kojih je Vlada Republike Hrvatske uputila u zakonodavnu proceduru Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima.

U odnosu na sve naprijed navedeno, Vlada Republike Hrvatske ne podržava donošenje predmetnog Prijedloga zakona s obzirom na to da predložene izmjene neće, radi opisanih nedostataka, ostvariti svrhu i cilj navedene u njegovu obrazloženju.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Davora Božinovića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra unutarnjih poslova, te Žarka Katića i Tereziju Gras, državne tajnike u Ministarstvu unutarnjih poslova.

